

Slovensko pomáha vo svete cez program oficiálnej rozvojovej pomoci SR

Kde Slovensko spolupracuje? Napríklad:

V Keni pri zlepšovaní potravinovej
bezpečnosti a prístupu k bezpečnej vode

V Afganistane pri vzdelávaní učiteľov
na Kábulskej polytechnickej univerzite

V Moldavsku pri organizovaní debát celej
spoločnosti o budúcnosti krajiny

V Južnom Sudáne pri podpore rozvoja
miestneho farmárstva

Prečo Slovensko realizuje rozvojovú spoluprácu?

- ✓ pretože Slovensko sa zaviazalo k dodržiavaniu medzinárodných záväzkov pre realizáciu rozvojovej spolupráce a chce byť vnímané ako zodpovedný a dôveryhodný partner
- ✓ pretože Slovensko nie je chudobná krajina, ako člen OECD (od roku 2000) patrí k najvyspelejším štátom sveta
- ✓ pretože svet je tak vzájomne prepojený, že aj problémy vo vzdialenejších častiach sveta - následky klimatickej zmeny, bezpečnosť vo svete, migrácia - sa týkajú nás všetkých a zmena je aj v našom vlastnom záujme
- ✓ pretože aj malá krajina, najmä ak má skúsenosti s transformáciou ekonomiky a spoločnosti, môže priniesť premyslenú pozitívnu zmenu v životoch ľudí v rozvojových krajinách ako aj v krajinách, ktoré sa snažia transformovať svoje doterajšie režimy a spoločnosť
- ✓ pretože v súčasnej dobe ekonomických a politických ťažkostí potrebujú ľudia z menej ekonomicky bohatých krajín našu spoluprácu ešte viac ako predtým
- ✓ pretože rozvojovú spoluprácu a humanitárnu pomoc podporujú aj samotní občania Slovenska, najmä z morálnych dôvodov a solidarity voči ľuďom v núdzi

**Je dôležité pomáhať ľuďom z rozvojových krajín,
myslí si 79 % respondentov zo Slovenska
(Eurobarometer o rozvojovej pomoci, 2014)**

**Vo verejných zbierkach s dlhodobou tradíciou
v SR darovali ľudia v roku 2014 napríklad:**

- ✓ viac ako 948 tisíc EUR - 20. ročník verejnej zbierky „Dobrá novina“ na projekty v Afrike,
- ✓ viac ako 113 tisíc EUR - 8. ročník verejnej zbierky „Tehlička“ pre Stredoafrickú republiku
- ✓ viac ako 46 tisíc EUR - 11. ročník verejnej zbierky UNICEF Týždeň modrého gombíka 2015 pre Ugandu.

Ako pomáha Slovensko zo štátneho rozpočtu

Oficiálna rozvojová pomoc (ODA – Official Development Assistance)

DVOJSTRANNÁ ROZVOJOVÁ POMOC

Predstavuje financovanie projektov a programov v prijímateľskej rozvojovej krajine.

- ✓ prehlbuje vzťahy SR s inými krajinami
- ✓ využíva slovenské znalosti a skúsenosti priamo v spolupráci s miestnym obyvateľstvom
- ✓ zabezpečuje viditeľnosť slovenskej pomoci pod značkou SlovakAid
- ✓ pomáha slovenským subjektom etablovať sa priamo v rozvojových krajinách

Hlavný gestor: Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (MZVaEZ SR)

Ostatné rezorty: Ministerstvo vnútra SR a Migračný úrad MV SR (*materiálna humanitárna pomoc, medzinárodné policajné misie, azyly,...*) Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (*štipendiá*), Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo financií SR a ďalšie ústredné štátne orgány.

Podiel celkovej dvojstrannej pomoci SR má za ostatné tri roky klesajúci trend. V roku 2014 bola na úrovni 13 mil. EUR, čo z celkovej sumy 61,3 mil. EUR ODA SR predstavuje 21,2 %.

Bilaterálne rozvojové projekty sú realizované prostredníctvom grantových schém cez implementačnú agentúru MZVaEZ SR: **Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS).**

Realizátori bilaterálnych rozvojových projektov: mimovládne organizácie, podnikateľský sektor, štátne a verejné inštitúcie, samospráva

Formy:

- projekty rozvojovej spolupráce
- príspevky na humanitárnu pomoc a humanitárne projekty
- projekty rozvojového vzdelávania na školách v SR a aktivity verejnej informovanosti o rozvojovej spolupráci
- vysielanie dobrovoľníkov do rozvojových krajín

Objem poskytnutej pomoci realizovanej prostredníctvom bilaterálnych rozvojových projektov slovenských organizácií, ktoré administruje SAMRS, **klesol v období rokov 2011 – 2014 o dve tretiny** (zo 6 mil. eur na 2 mil. eur).

MNOHOSTRANNÁ ROZVOJOVÁ POMOC

Predstavuje spoluprácu s medzinárodnými organizáciami a príspevky medzinárodným organizáciám.

- ✓ umožňuje spájanie fondov darcov
- ✓ na realizáciu programov väčšieho rozsahu
- ✓ SR má malú možnosť ovplyvniť smerovanie tejto pomoci
- ✓ stráca sa viditeľnosť Slovenska ako konkrétneho darcu

Hlavný gestor: Ministerstvo financií SR

Ostatné rezorty: Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo obrany SR a ďalšie ústredné štátne orgány.

Formy:

Príspevky do medzinárodných organizácií:

- rozpočet EÚ
- Európsky rozvojový fond (EDF)
- agentúry OSN
- EIB, IMF, Svetová banka, atď.

Na mnohostrannú rozvojovú pomoc SR boli v roku 2014 vynaložené finančné prostriedky vo výške 48,28 mil. EUR. Táto suma predstavuje 78,8 % z celkovej sumy 61,28 mil. EUR ODA SR.

Celkový objem financií na oficiálnu rozvojovú pomoc SR

(dvojstranná + mnohostranná pomoc):

Rok	mil. Eur	% z HND
2007	54,8	0,093
2008	65,4	0,102
2009	54,0	0,086
2010	55,8	0,085
2011	61,9	0,091
2012	60,9	0,087
2013	64,8	0,092
2014	61,3	0,084

Zdroj: MZVaEZ SR

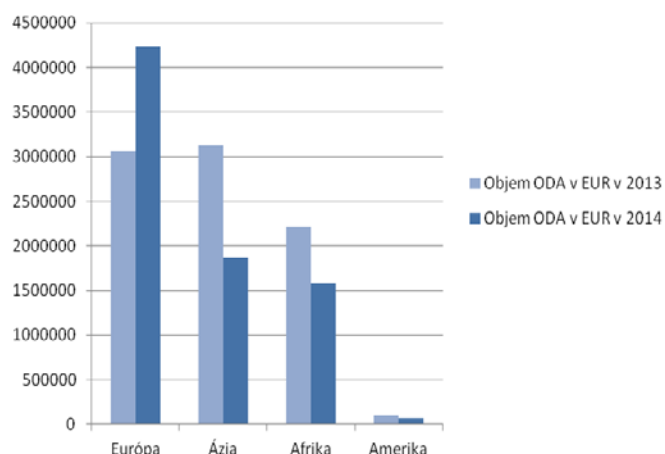
Program SlovakAid v roku 2014

MZVaEZ SR prostredníctvom SAMRS v rámci programu **SlovakAid** vynaložilo v roku 2014 (formou bilaterálnych finančných príspevkov, finančnej humanitárnej pomoci, mikrograntov, grantov na rozvojové projekty realizovaných v rozvojových krajinách, vrátane vysielania dobrovoľníkov a projektov na budovanie kapacít, rozvojového vzdelávania a verejnej informovanosti realizovaných na Slovensku) celkovú sumu **3 653 805,61 EUR** (zdroj: Výročná správa SAMRS).

Z geografického hľadiska boli v roku 2014 boli podporené nasledujúce krajiny:

- o v rámci rozvojovej spolupráce: Keňa, Afganistan, Južný Sudán, Moldavsko (programové krajiny)
- o Albánsko, Bielorusko, Bosna a Hercegovina, Gruzínsko, Kosovo, Ukrajina (projektové krajiny)
- o Ukrajina patrila v roku 2014 k najväčším príjemcom ODA SR z krajín Východného
- o partnerstva

Teritoriálne zameranie bilaterálnej ODA SR v roku 2013 a 2014

Najväčší podiel bilaterálnej pomoci podľa regiónov v roku 2014 smeroval do Európy, a to až 55 %, nasleduje Ázia (24 %) a Afrika (20 %).

Pomoc poklesla pre krajiny, ako je Keňa a Južný Sudán, v dôsledku podpory nižšieho počtu projektov ako aj pre Afganistan.

Podiel bilaterálnej projektovej pomoci **najchudobnejším a nízkopríjmovým krajinám** bol v roku 2014 **len vo výške 31 %**. Slovensko poskytuje pomoc **najmä stredopríjmovým krajinám (Západný Balkán, Východné Partnerstvo) vo výške 69 %**.

Medzinárodné záväzky štátov EÚ na poskytovanie rozvojovej pomoci

staré členské štáty EÚ:
dosiahnuť úroveň 0,7 % HND do roku 2015

nové členské štáty EÚ:
dosiahnuť úroveň 0,33 % HND do roku 2015

	Krajiny EÚ 13	% ODA/HND 2014
1	Malta	0,20
2	Estónsko	0,15
3	Slovinsko	0,13
4	Maďarsko	0,12
5	Česká rep.	0,11
6	Chorvátsko	0,11
7	Rumunsko	0,10
8	Cyprus	0,10
9	Bulharsko	0,09
10	Litva	0,09
11	Poľsko	0,08
12	Slovensko	0,08
13	Lotyšsko	0,08

Slovensko sa v roku 2014 dostalo na predposlednú pozíciu, **oproti roku 2013 to znamená pokles o dve miesta.**

Tri krajiny z EÚ 13 svoju pomoc zvýšili (Estónsko, Maďarsko, Rumunsko), štyri krajiny ju udržali na rovnakej percentuálnej úrovni a päť krajín svoju pomoc v roku 2014 pomoc znížilo (Slovensko, Poľsko, Litva, Cyprus, Bulharsko). Chorvátsko vykazovalo svoju pomoc prvý krát.

**Svet je v dnešnej dobe príliš prepojený na to,
aby sme si nevšíмали, čo sa deje za hranicami Slovenska.**

Koherencia politík pre rozvoj

Rozvojové ciele nemožno dosiahnuť len zvyšovaním rozpočtu rozvojovej spolupráce, či zvyšovaním jej efektívnosti. Mnohé politiky rozvinutých krajín, najmä EÚ, majú závažné pozitívne aj negatívne dopady na menej rozvinuté krajiny. Negatívne dopady iných politík môžu byť eliminované zosúladením/koherenciou iných „nerozvojových“ politík s cieľmi rozvojovej politiky.

Udalosti, ktoré sa dejú v odľahlejších kútoch sveta ovplyvňujú aj nás a pociťujeme ich v našom každodennom živote. Týka sa nás zvyšovanie cien ropy, potravín, globálne otepľovanie, znečisťovanie životného prostredia, migrácia či daňové úniky.

Platí to však aj naopak. Rozhodnutia slovenských a európskych politikov ovplyvňujú životy ľudí v pre nás geograficky vzdialených krajinách. A **aj my všetci prispievame** svojim správaním a spôsobom života **k pozitívnym i negatívnym zmenám vo svete**, ktoré majú globálny dopad.

Tomu, **ako môžeme ako jednotlivci prispieť k férovejšiemu svetu**, sa venuje **kampaň** Platformy mimovládnych rozvojových organizácií **ŽI FÉR**.

Inšpirácie, ako sa začať správať férovejšie:

1. Chráňme životné prostredie
2. Nakupujme lokálne produkty
3. Podporujme aktívne občianstvo
4. Presadzujme spravodlivejší obchod
5. Cestujme zodpovedne
6. Obhajujme dôstojnú prácu
7. Správajme sa ako zodpovední spotrebitelia

Viac informácií nájdete na www.mvro.sk

**Každý človek žijúci v súčasnosti na planéte
nesie spoluzodpovednosť za jej budúcnosť a život budúcich generácií.**

Použité fotografie z projektov SlovakAid na titulnej strane:

- o Archív SKCH, 2014, Keňa, Zlepšenie potravinovej bezpečnosti a stavu zdravia komún v obvode Sigowet v okrese Kericho
- o Archív STU, Yuma Haydari, 2014, Afganistan, Vybudovanie laboratória potravinárskej mikrobiológie a chemického inžinierstva na Kábulskej polytechnickej univerzite
- o Archív RC SFPA, 2014, Moldavsko, Perspektíva európskej budúcnosti moldavských regiónov
- o Archív o.z. Človek v ohrození, Lukáš Zamborský, 2015, Južný Sudán, Posilňovanie poľnohospodárskych spôsobov obživy u malých farmárov v okolí Wau

Platforma mimovládnych rozvojových organizácií je strešnou organizáciou 32 slovenských mimovládnych organizácií, ktoré sa zaoberajú najmä zahraničnou rozvojovou spoluprácou a humanitárnou pomocou. © Platforma MVRO, júl 2015